

Čtvrtletník – září 2019 – číslo 3
Trimestriel – septembre 2019
Driemaandelijks – september 2019

BELGIQUE - BELGIE
1420 BRAINE-L'ALLEUD 1
P 001887

Zpravodaj

Českého krajského spolku Beseda

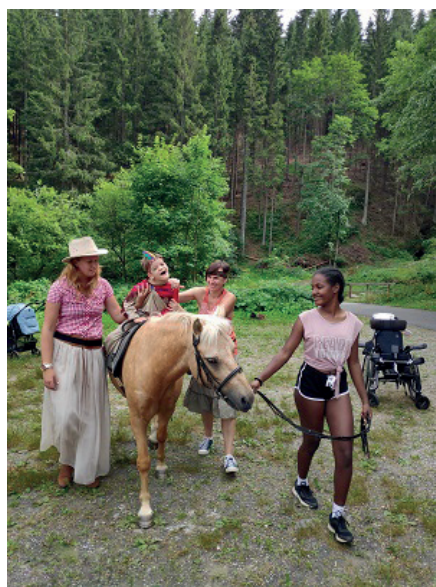
Milí přátelé,

když jsme se před pár týdny na grilování loučili, popřáli jsme si hezkou dovolenou a aktivně-pasivní odpočinek. Prázdniny se nám nyní přehouply do poslední čtvrtiny. Jaké že bylo letošní léto? Řekla bych, že po všech stránkách extrémní: ať už mluvíme o teplotách, o počtu turistů v různých atraktivních destinacích (včetně naší matičky Prahy), ale i co se týče politiky a napětí v různých koutech světa.

Radostí nám však život poskytuje, alespoň v těch našich končinách, docela hodně. Starostí samozřejmě také! Některé z nich si děláme zbytečně... mnohé naše konání totiž stejně nakonec dopadne dobře. V dnešním globálním světě se však nemůžeme zajímat jen o vlastní „píseček“. Musíme se naučit myslet a jednat pozemštěji. Jinak našim dětem jejich budoucnost ještě více zkomplikujeme. A tak stále více sledují, odkud k nám přijíždí, připlouvá či přilétá to, co tu vesele konzumujeme: nejmenovaný supermarket v létě nabízel jablka z Jižní Afriky, cibuli z Nového Zélandu, brambory z Izraele a hroznové víno z Chile. Proto v naší rodině zatím konzumujeme něco jiného z bližších krajů a čekáme na belgickou sklizeň. Svět tím nezachráníme, nadále se bude zboží vozit přes půl zeměkoule, ale těch, kdo se dívá na původ výrobků a výpěstků je stále víc, a když nebude odbyt, nebude ani dovoz.

Naše Beseda nechce zůstat pozadu za novými nápady, šetřícími životní

prostředí. Investovali jsme do nákupu **trvanlivých plastových kelímků s logem Besedy**, které na našich akcích půjčujeme účastníkům za 2 eura. To aby se nám vrátily, neboť jsou opravdu pěkné. ☺ Ještě nějaký čas budeme však používat jednorázové plastové přístroje. Dostali jsme je před pár lety od jednoho našeho zrušeného zastoupení a vyhodit je nepoužité by byl určitě ještě větší hřích!

Kubiček M. © foto z archivu o.p.s. Zajíček na koni

Často si připomínáme, že naše Beseda byla založena v roce 1904 jako spolek filantropický. Tomuto odkazu chceme zůstat věrní. Proto již řadu let pořádáme **burzu knih**, jejíž výtěžek jde

na různé dobročinné účely. V posledních letech dostávala naši podporu pražská **o.p.s. Zajíček na koni**. Na konci června jsme na jejich konto odeslali **celých 500 eur**. Prodali jsme celkem 96 knih a utržili za ně 325 € (z toho 155 € bylo za nové knihy a cédéčka pana Vaněčka). Další finance věnovali krajané na Zajíčka navíc. Sama Beseda připsala na konto Zajíčka 30 €, aby byla celková suma pěkně kulatá. Děti, kterým Zajíček pomáhá, se tak mohly zúčastnit letního tábora, který se nesl ve znamení Pokladu na Stříbrném jezeře. Paní **ředitelka Markéta Šulcová nám napsala: Posílám všem z Besedy veliké poděkování za podporu našich letních pobytů. Letos se opravdu moc a moc vydařily, a tak zaslané finance udělaly až neočekávaně velikou radost! Moc za to díky! Peníze na tábory každý rok skládáme opravdu div ne po korunách, a tak je každý příspěvek velmi znát! Posílám několik fotek, které asi mluví za vše! Moc vám všem děkuji.**

Léto končí pro Zajíčka i pro Besedu, a tak se pouštíme do dalších plánů a aktivit. Seznam akcí do konce letošního roku najdete na poslední straně Zpravodaje, pozvánky na ty nejbližší akce jsou uvnitř. Nenechte si nic z toho ujít, čeká vás procházka po Bruselu, Jan Skácel a Laterna Magika, křest zbrusu nové knihy Kateřiny Farné, Sametový koncert, samozřejmě i Mikuláš a společné vánočky. Zanešte si vše do diáře, nejlépe již dnes. Těšíme se na vás!

Olga Schmalzriedová

DĚTSKÝ DEN A GRILOVÁNÍ

© foto z dílny Little Stars Photography

© foto z dílny Little Stars Photography

© foto z dílny Little Stars Photography

© foto z dílny Little Stars Photography

Milí přátelé,

v neděli, tentokrát až 16. června, jsme měli opět příležitost se sejít na naší obvyklé akci v Lese snů. Den dětí byl sice již dávno za námi, datum jsme totiž vybírali podle školních prázdnin a skautských akcí, ale nikomu ze zúčastněných to nevadilo. Na naše tradiční grilování a dětský den nám posvítilo slunce, a tak jsme mohli vesele rozpálit gril, naložit si na talíře a užít si společnosti krajanů.

Věřím, že zvláště těm, kteří na grilování chodí pravidelně, není třeba popisovat, jak to letos probíhalo. Tak jen tedy ve zkratce: přípravy započaly dávno před akcí samotnou, v Bois des Réves jsme se ale začali scházet v neděli dopoledne, hosté dorazili po poledni. Na grilu přistálo nakládané kuřecí maso, chipolaty, grilovací párky, dovezené z Česka, grilovací sýr či marinovaná vepřová krkovice. Přílohou byly saláty, včetně domácích bramborového, zákuskem nejrůznější moučníky. Recepty na některé z nich naleznete na našich stránkách: www.beseda.be/uzitecne-informace/recepty

© foto z dílny Little Stars Photography

Na odpoledne byly přichystány hry pro děti, za splnění každý účastník dostal bublifuk a velkou čokoládovou medaili.

Celá akce proběhla jen díky skupině lidí, kterým je třeba poděkovat: **Oldovi a Georgeovi** za perfektní péči o grilování, maso bylo perfektní. **Germánovi a Nadie** za trpělivou obsluhu u baru. **Radošovi a jeho skautské partě** za perfektní organizaci her pro děti. **Ulfovi, Martinovi a Mégane** za mytí nádobí, bez čehož by to taky nešlo. No a **mým kolegyním z výboru** za všechnu odvedenou práci před akcí, při akci a po ní!

Fotografie, pořízené Vendy alias Little Stars Photography, vypovídají nejlépe, jak jsme se tam měli. Neváhejte se také pokochat staršími snímky z minulých ročníků na následující stránce.

Zuzana

© foto z dílny Little Stars Photography

© foto z dílny Little Stars Photography

GRILOVÁNÍ V BOIS DES RÊVES V MINULOSTI

BBQ v září 1998 © z archivu Besedy

BBQ v září 1998 © z archivu Besedy

BBQ v červnu 2000 © z archivu Besedy

BBQ v červnu 2000 © z archivu Besedy

BBQ v červnu 2009 © z archivu Besedy

BBQ v červnu 2012 © z archivu Besedy

Little Stars PHOTOGRAPHY
Těhotenská, novorozenecká,
dětská a rodinná
fotografie
.....
www.littlestarsphotography.eu
.....
e-mail : info@littlestarsphotography.eu
GSM : 0476 63 19 89

Vzpomínáme..

Jindřiško,

čas miji, vzpomínka zůstává! Budeme s úctou vzpomínat!

(Celá krása básnickových veršů pro maminku.)

Domov (Jaroslav Seifert)

Ty prosté věci, jež jsem miloval,
toužil jsem mítí věrně kolem sebe.
A byl to ráj a já se o něj bál
a viděl jsem, že ztratím v nich kus
nebe.

Okno mi řeklo: „Jen se rozhlédni,
až odejdeš, už cizí budu tobě.“

Kyvadlo řeklo: „Jdi, je k poledni.“
A křížek na zdi: „Sejdeme se v hrobě.“

I dvířka kamen žárem zsinala
v koutečku při zdi, kde se pěkně klímá,
tesklivě na práh za mnou volala:
„Přijď ohřát se, kdyby ti bylo zima.“

... ..

Po letech klepu doma na dveře,
na prahu suk a vyšlapaná škvíra.
Ozvou se kroky? Kdo mi otevře?
Za dveřmi ticho, nikdo neotvírá.

Okno je kalné, prohnal jeho rám,
už netkví pevně v starém, vetším zdivě.

Kyvadlo stojí, neví kudy kam.
Jen křížek na zdi čeká trpělivě.

... ..

Na Jindřišku vzpomíná Jiřina Chmielová

© ilustrační foto

Ohlédnutí za Adinkerke

© foto George Schmalzried

Poslední květnovou sobotu pořádá radnice z De Panne spolu s velvyslanectvími České a Slovenské republiky pietní vzpomínkovou akcí na vojenském hřbitově v Adinkerke. Jsou zde pohřbeni čeští a slovenští vojáci, kteří zde padli při osvobození Belgie. Piety se účastní představitelé několika dalších zastupitelských úřadů a institucí přítomných v Bruselu. Letošní organizaci akce měla na starost česká ambasáda. Paní konzulka Ivana Zandona spolu s představitelkou depannské radnice postupně jmenovaly jednotlivé představitele, kteří přišli položit květiny ke hrobu Neznámého vojína a poklonit se památce všech padlých. Pan velvyslanec Pavel Klucký vystoupil s trojjazyčným projevem, v němž vzdal hold hrdinům, kteří

bojovali za svobodu, a zdůraznil, jak je důležité zachovat ve světě mír.

Již od 70. let, kdy se tato pieta začala organizovat, mezi jejími účastníky nikdy nechyběla naše Beseda. Osobně se akce účastním od roku 1999 a vždy se snažíme zajistit květinový polštář v národních barvách. Klasická modrá barva se mezi květinami sice shání těžko, avšak naše trikolóra národní motiv dokresluje skvěle.

Na závěr piety položily přítomné děti bílou růži ke každému náhrobnímu kameni, na kterém je československý lvíček, a místní kapela zahrála českou a slovenskou hymnu. Ta slovenská jim jde již docela dobře, avšak tu českou nebyli schopni za 20 let zvládnout. Velitel vlajkonošců dal pokyn k odchodu a průvod se vydal na druhou stranu městečka, kde k pomníku padlých položili věnce již jen páni velvyslanci a starostka města De Panne. Poté se průvod za doprovodu dechovky odebral do sálu jedné místní školy, kde pracovníci českého velvyslanectví připravili bohaté a chutné občerstvení.

Velitelem vlajkonošů byl během posledních minimálně 15 let pan

Alain Fontaine, velmi milý, přátelský a bodrý Belgičan z De Panne, který se na stránkách Zpravodaje ocitl už několikrát. Letos však na pietě chyběl, od jeho kolegů jsme se dozvěděli, že jej v únoru letošního roku postihl infarkt. Čest jeho památce!

© foto George Schmalzried

Pokud jste se ještě nikdy piety v Adinkerke neúčastnili, nebylo by na škodu alespoň jednou to prožít a vzít s sebou své děti, aby viděly, že i zde bojovali naši lidé za svobodu. Stačí si zanést akci do diáře 2020 a sledovat besední web, e-mailly nebo Zpravodaj, kde se pozvánka objeví. Těšíme se na shledanou!

Olga

Procházka po Bruselu

Od té doby, kdy jsme se naposledy společně procházeli po Bruselu a více či méně pozorně sledovali výklad naší průvodkyně Aleny k jednotlivým místům, budovám a památkám, uplynulo již několik let. Zajímavé vyprávění zaujalo nejen ty, kteří se v Bruselu ocitli zcela nedávno, poučné bylo i pro starousedlíky.

Další takovou procházku pro všechny kategorie (od miminek přes mládež a dospělé krajany až po důchodce) chystáme na **sobotu 21. září 2019**. Sejdeme se **ve 14 hodin před Královským palácem** a společně se projdeme po bruselském centru. **Alena Staňová** nás provede místy, která někdy míváme bez povšimnutí a na která se po jejím výkladu budeme možná dívat jinýma očima. Na konci procházky se obvykle na Velkém náměstí vyfotografujeme a pak zamíříme do některé z místních kaváren na skleničku nebo šálek něčeho dobrého, k tomu si objednáme vafli, dortík či slaný koláč. Chutíme se meze nekladou a v Bruselu je výběr docela bohatý. Navíc je známo, že u prostřeného stolu se o všem možném povídá opravdu hezky. Tuto tradici neporušíme ani nyní, a pokud máte v centru Bruselu nějakou oblíbenou kavárnu či hospůdku, můžete Aleně navrhnout, že zajdeme tam. V opačném případě necháme výběr na průvodkyni.

Platíte jen za svou osobní konzumaci v kavárně, jinak není účast omezena. **Do 18. 9. 2019** pošlete na beseda.prihlasky@gmail.com **přihlášku** s uvedením počtu účastníků.

Těšíme se na první naše shledání po prázdninách.

Olga

© foto George Schmalzried

Podzimní dýchánek s Lenkou Froulíkovou a Janem Skácelem

Přijměte srdečné pozvání na podzimní dýchánek, který pořádá Beseda **v Pražském domě** (avenue Palmerston 16, 1000 Brusel) **v neděli 6. října od 16 hodin**.

Dýchánek bude věnován **poezii Jana Skácela**, jež byla v mnoha případech zhudebněna Jiřím Pavlicou a nahrána Hradišťanem. I když básník čerpal z lidových tradic a folkloru, ocitl se nakonec na černé listině zakázaných autorů. Přesto nebo právě proto dostal od **Laterny Magiky** zakázku. Napsal pro ni pohádkový, tradiční i moderní jinotajný příběh, jenž nebyl bohužel nikdy realizován. Vyšel mnohem později pouze knižně pro básníkovy přátele pod názvem *Na koni páv a smrt a moruše*.

S vyprávěním o netradičním básníkovi i o fenomenálním divadle k nám přijede **Lenka Froulíková**, profesorka českého jazyka na univerzitě

v Nancy. Její slova budou doprovázet hudební a obrazové ukázky.

Dýchánek bude **od 15 do 16 hodin** předcházet **burza knih**, jejich aktuální seznam najdete na besedním webu na úvodní stránce, na požádání vám jej zašleme e-mailem. Knihy si můžete podle seznamu předem zarezervovat, neboť nebude v našich silách všechny knihy do Pražského domu dopravit. Na burzu můžete přinést i svoje knížky, informujte nás však o tom předem. **Výtěžek** z podzimní burzy knih, která bude pokračovat až do konce roku, půjde tentokrát do Jiřetína na pomoc **Domovu Máří Magdaleny** (viz strana 6).

Domácí občerstvení jako obvykle pro účastníky připravíme. Vstup je volný, zaregistrujte se, prosím, však **nejpozději do 3. 10. 2019** na <https://forms.gle/AqSG3MTHJ8LRJrhz9>

Olga

Domov sv. Máří Magdalény v Jiřetíně pod Jedlovou

je zřízen Diecézní charitou v Litoměřicích. Jedná se o ojedinělé zařízení v rámci České republiky. Klientkami domova jsou především matky se sníženými mentálními schopnostmi a jejich děti a též matky s dětmi, které prožily domácí násilí v jakékoli formě.

Cílem domova je naučit matky pečovat o sebe, své děti a svěřenou domácnost. Je téměř normální, že matky přicházejí s dítětem či dětmi bez finančních prostředků, bez jídla, bez oblečení.

Snížené mentální schopnosti je přímo předurčují ke snadnému zneužití ostatními, v mnoha případech partnery žen, ale i vlastní rodinou. Učíme maminky hygienickým návykům, péči o děti, pomáháme jim umět rozpoznat základní potřeby dítěte, správně prát prádlo, vařit. Maminkám je svěřen do péče minibus s vlastní kuchyňskou linkou a sociálním zařízením (sprcha, WC). Matka sama vaří, pere, uklízí svěřený byt a my jsme jí nápomocni radou a praktickou ukázkou. Některé úkony děláme společně. Matky také uklízejí společné prostory – chodby, prádelny, sušárny a zahrady domů – tak jako je běžné v reálném životě. Pomáháme s prosazováním jejich práv, ať již ve vyřízení zákonných dávek nebo pomocí při podání návrhu žalob např. na určení otce, placení výživného, ale velice často bojujeme soudně o to, aby děti byly svěřeny do péče matce.

© foto Marina

Vzhledem k mentálnímu postižení trvá naše práce různě dlouhou dobu, matky mnohdy nejsou schopny reálně zvážit dopady svého jednání, potřebují opakovaně zažít stejné situace, aby věděly, jak reagovat. Je nutno říci, že mentální postižení není nemoc a nelze ho léčit, jedná se o trvalé a nevratné postižení mozku.

Další důležitou věcí jsou finance. Učíme matky – pomocí asistovaného hospodaření – zacházet s jejich velmi omezenými prostředky tak, aby je měly k dispozici celý měsíc. Prakticky to znamená, že vypočteme částku na den, kterou si může matka dovolit utratit, částky jsou velmi různé, např. matka s jedním dítětem má k dispozici 120 Kč na den, matka s třemi dětmi 304 Kč na den.

Je zřejmé, že bez pomoci domova – potraviny z darů, ošacení z darů, mycí a čistící prostředky z darů – by byl jejich život velice chudý, dovoluji si říci, že by žily v bídě.

Přesto vedeme matky k tomu, že za poskytnutou pomoc je nutno něco udělat, samozřejmě podle jejich schopností, např. hrabání zahrad, úklid kolem domů, mytí oken společných prostor, ale také práce na údržbě zahradního nábytku, společných hraček pro děti.

Snažíme se maximálně simulovat běžné prostředí k žití, protože naším posláním je vrátit matky s dětmi zpět do života, připravit je k začlenění do běžné společnosti. Jsme přesvědčeni, že po pobytu v našem domově dokáží uspět a nejsou odsouzeny žít v různých typech sociálních zařízení. Je to proces, který trvá několik let, ale odchody našich maminek do běžného života dokazují, že naše práce má smysl.

V současné době u nás nalezlo dočasný domov 22 maminek a 41 dětí ve věku od dvou měsíců po 15 let.

Provoz domova je hrazen ze státních dotací, které (a to ne zcela) pokrývají náklady na energie (voda, plyn, elektřina) a mzdy personálu, který o matky a děti pečuje. V současné době je to 12 zaměstnanců, kteří poskytují matkám a dětem nepřetržitý servis.

*Bc. Marcela Dvořáčková,
vedoucí střediska*

Členské příspěvky a Burza knih

Milí a vážení členové Besedy,

všichni, kteří poslali svůj členský příspěvek na účet Besedy během léta, najdou ve výtisku Zpravodaje na této stránce svou členskou kartičku. Příspěvek se platí jedenkrát ročně a je jen na vás, kdy tak učiníte: hned v lednu nebo až v prosinci. Vždy se však jedná o příspěvek za kalendářní rok, ve kterém platba proběhla. Pokud někdo platí příspěvek během jednoho kalendářního roku omylem podruhé, převedeme jeho platbu na další kalendářní rok. V roce, ve kterém organizujeme valnou hromadu, což

je letos, je třeba mít příspěvek zaplacený do data valné hromady, což je 6. 10. 2019. V opačném případě se člen Besedy nemůže valné hromady a voleb do výboru zúčastnit.

Roční členský příspěvek činí **25 € za rodinu** a **15 € za jednotlivce**. Děti a studenti příspěvek neplatí. Poplatek pošlete na účet Besedy s číslem **BE26 3630 3022 4129**, BIC je **BBRUBEBB**.

za stávající výbor Besedy – Olga

Valná hromada Besedy

Vážení a milí Besedníci a Besednice,

přijměte pozvání na valnou hromadu, která se koná **v Pražském domě** (avenue Palmerston 16, 1000 Brusel) **v neděli 6. října 2019 od 14 do 15 hodin**. Všichni členové, kteří mají příspěvek k 20. 9. 2019 zaplacený, dostanou následně pozvánku s programem valné hromady. Ten se bude sestávat ze zprávy o činnosti za poslední dva roky a ze zprávy o hospodaření za stejné období. Valná hromada musí na příští dva roky zvolit nový výbor. Spolu s programem dostanou členové volební lístek. Pokud se nemůžete zúčastnit valné hromady osobně, volte alespoň korespondenčně. Doručte, prosím, svůj hlasovací lístek (POZOR! musí být podepsaný!) výboru před začátkem valné hromady. Můžete též dát plnou moc k hlasování jinému členovi Besedy tak, abychom byli usnášení schopní a nemuseli svolávat další mimořádnou valnou hromadu.

Pokud budete posílat členský příspěvek po výše uvedeném datu, ale nejpozději 4. 10. 2019, dostanete všechny materiály dodatečně e-mailem. Zapomětlivci mohou příspěvek zaplatit i osobně před zahájením valné hromady. Po valné hromadě bude následovat burza knih a dýchánek s Lenkou Froulíkovou a Janem Skácelem (viz strana 5).

Těšíme se na hojnou účast našich členů.

stávající výbor Besedy

Mikulášská nadílka

Mikuláš za dveřmi sice ještě nestojí, ale přípravy na něj již začaly. Na hlavu si nasadí zcela novou mitru a perníky budou opět domácí. Teta Lída má med již nakoupený a perníkové tvary promyšlené. Nadílku pořádáme na **Stálém zastoupení ČR při EU** (rue Caroly 15, 1050 Brusel) **v neděli 1. prosince 2019.**

Přihlášky budou zahájeny **10. 10. 2019**. Od tohoto data **do 20. 10. 2019** mohou své děti přihlašovat pouze členové Besedy, kteří mají členský příspěvek na rok 2019 zaplacený. **Od 21. 10. 2019** mohou děti přihlašovat **všichni** ostatní přátelé Besedy.

Všechny potřebné informace k platbě najdete přímo na přihláškách. Podrobnější organizační pokyny budou v příštím čísle Zpravodaje a na besedním webu. Po naplnění kapacity nebude přihlášení možné.

PŘIHLÁŠKY:

1. skupina od 13 hodin: <https://forms.gle/N1rceGNqSj6gck8B9>

2. skupina od 15.30: <https://forms.gle/nFc2g44Gt1EHDxiH7>

Mikulášská nadílka vyžaduje hodně sil a energie. I obsadit všechny role v Mikulášské svitě není žádná hračka! Rádi se převlékáte? - Může z vás být čert nebo anděl. Rádi něco tvoříte? - Přijďte dětem pomoci s jejich výtvarnými aktivitami. Rádi obsluhujete u baru? - I tam je spousta práce. Ale u všeho je vždycky, když se dobře připravíme, spousta dobré zábavy, radosti a legrace. Strávíte s organizátory krásný den, rozhodně nebudete litovat. Na organizaci nadílky se osobně podílím od roku 1997 nebo 1998. Před akcí si občas říkám: „To už je naposled.“ A po ní domlouvám datum na příští rok. ☺ Taková milá akce to je!!!

Přijďte se přesvědčit sami! ☺

Olga

ilustrační foto mikuláš

ÚSPĚCHY NAŠICH KRAJANŮ: DAVID PILAŘ

Rádi bychom vám představili jednoho z našich nejmladších členů, osmiletého sportovce Davida Pilaře. V červnu 2019 se mu podařil zatím největší sportovní

© foto Lenka Pilařová

úspěch: vyhrál tenisový turnaj Wimbledon v kategorii dětí do 9 let. Nabízelo by se konstatování, že se zařadil po bok českých tenisových hvězd jako jsou Kodeš, Lendl a Berdych, ale turnaj, ve kterém se David umístil na 1. místě stupňů vítězů, se nenachází v Anglii, ale v belgickém městečku Rhode Saint-Genes. ☺

Tenis hraje David od 4 let, ale není to jediný sport, kterému se věnuje. Vedle plavání a fotbalu se spolu s bratrem Jakubem nadšeně věnuje i florbalu. Ve sportovní sezoně 2017/2018 dosáhli se svým domovským týmem Kraainem Tigers také velkého úspěchu: stali se Mistry Belgie v kategorii do 13 let (U 13). V sezoně 2018/2019 se umístili na krásném bronzovém místě.

© foto Lenka Pilařová

Pokud byste se i vy rádi pochlubili úspěchy (nejen sportovními) svými nebo vašich dětí, napište nám, ve Zpravodaji informaci rádi otiskneme.

Lenka

Sametový koncert

Přijměte pozvání na Stálé zastoupení ČR při EU (rue Caroly 15, Brusel), kde **v pátek 8. listopadu 2019 od 19.30** pořádáme k 30. výročí „sametové revoluce“ a zásadních politických změn v listopadu 1989 v České republice (a na Slovensku) „Sametový koncert“. Záštitu nad ním přijali páni velvyslanci Jakub Dürr ze Stálého zastoupení ČR při EU a Pavel Klucký z velvyslanectví České republiky v Belgii.

V programu sestaveném speciálně pro tento bruselský koncert vystoupí **mezzosopranistka Olga Černá, houslista Jaroslav Šonský a klavírista Daniel Wiesner**. Umělci přednesou průřez z komorní tvorby největších českých skladatelů 19. a 20. století. Jednotlivé skladby byly vybrány symbolicky právě pro ty, kdo žijí v zahraničí. Neméně symbolickým bude i zakončení koncertu, a to písněmi Bohuslava Martinů, kterému komunistický režim znemožnil návrat do vlasti, a jehož dlouhá léta na dálku persekuoval.

Konání koncertu iniciovala na samém začátku **Martina Fialková** ze spolku České kořeny, z jehož dílny je i dokumentární film České kořeny v Lucembursku a Belgii. Ten jsme zde v Bruselu uváděli před rokem. V jednom z dřívějších dokumentů cyklu, v Českých kořenech ve Švédsku, je osobností houslový virtuos Jaroslav Šonský, s nímž Martina Fialková od té doby připravuje i hudební projekty.

A protože Jaroslav Šonský je také jedním z držitelů ocenění Gratias Agit za dlouhodobou propagaci české hudby a kultury v zahraničí, a spolupracuje s vynikajícími pražskými kolegy, bude jistě program stát za návštěvu. Mezzosopranistka Olga Černá a pianista Daniel Wiesner spolu vystoupili již mnohokrát, a to nejen doma. V trojici s Jaroslavem Šonským koncertovali na jaře v zámku Roztoky u Prahy, kde vznikla i myšlenka na tento, bruselský koncert.

Vstupné je dobrovolné. Přihlásit se můžete do 6. 11. 2019 přes tento formulář: <https://forms.gle/jGAwXCwthQnuDiGg8>

Těšíme se na vás a na krásný hudební zážitek.

Beseda a České kořeny

Daniel Wiesner © foto Zdeněk Chrapek

Olga Černá © foto Zdeněk Chrapek

Jaroslav Šonský © foto archiv J. Šonského

BRUSELSKÁ SOJKA alias Kateřina Farná

Svět fenomenálního Pietera Bruegela ožívá

Babylónská věž © ilustrační foto

Vynikal schopností malovat běžný mumraj i krajinky s excelentně detailní pečlivostí a hloubkou. Novátorskému umělci 16. století, jenž svými obrazy nadchnul i císaře Rudolfa II., navíc nebyly cizí satira a nadsázka. Svět Pietera Bruegela staršího letos v Belgii ožívá na několika výstavách a akcích, a to při příležitosti uplynutí 450 let od umělcova úmrtí.

Bruegelovy ikonické malby zná skoro každý z reprodukcí, plakátů, obalů na sušenky, pohlednic a kalendářů: stačí si vybavit obrazy jako *Babylónská věž*, *Selská svatba*, *Klanění Tří králů ve sněhu* nebo *Dětské hry*...

Malíř brabantského venkova (1525/30 až 1569) a obdivovatel Hieronyma Bosche – ostatně zprvu se vlámskému mistrovi přezdívalo mladý Bosch, později Bruegel rolník, až potom sociální kritik – v pojetí krajiny předběhl dobu. Podle ředitele Královského muzea krásných umění v Antverpách dokázal Bruegel ve svých podmínkách znázornit nesmírně přesné detaily s až filmařským viděním celku. Moderně zachytil osoby v pohybu nebo postavy zezadu. Zubaté horské vrcholky tyčící se do kovově šedých mraků studoval cestou do Itálie, rozzuřené moře a vybuchující Vesuv viděl u Neapole. Podle expertů zůstává dodnes fascinující bohatost a hloubka jeho krajinomaleb.

Jeden z nejvýznamnějších vlámských malířů a kreslířů své éry a zakladatel úspěšné umělecké dynastie Bruegelů (psáno v další generaci také Brueghelů) se kromě mistrovských krajinomaleb, originálně zachycených výjevů z rolnického a každodenního života proslavil dramatickými biblickými a alegorickými příběhy.

„Každá generace se pokusila rozplést Bruegelova tajemství, ale žádné se to dosud úplně nepodařilo. Jeho díla jsou až příliš bohatá,“ prohlásila kunsthistorička Sabine Pénotová. Přitom Bruegelova popularita v různých dobách kolísala. Začátkem 18. století byla většina jeho děl stranou zájmu a nejspíš na přelomu 18. a 19. století, kdy byl považován za nevýznamného autora, došlo k hromadnému ničení jeho prací.

Detailista

Značnou část života pobýval v Antverpách, kde se od 5. října můžete zúčastnit některé ze speciálních tour vydávajících se po jeho stopách. Zásadní díla, konkrétně dvě třetiny ze všech čtyřiceti obrazů, ale vznikla v Bruselu. Tam se umělec přesunul, aby byl blíž svým mecenášům. On sám žil v Marolles, v prostorném domě na jedné z lepších ulic. Jeho nejlivnější podporovatelé bydleli v oblasti dnešní Mont des Arts. Na svých mecenáších ve skutečnosti existenčně závislý nebyl, neboť než začal malovat, patřil mezi zámožné měšťany. Předtím se věnoval miniaturním rytinám, odtud také pramenil jeho nebyvalý smysl pro detail, pouhým okem neviděný. Mezi nejznámější patří série *Sedm smrtelných hříchů* a *Sedm ctností*.

Belgická metropole stejně jako přilehlá oblast Pajottenland jej inspirovaly k namalování např. *Zimní krajiny s bruslaři a pastí na ptáky*. V Bruselu se také oženil a zemřel. Dožil se zhruba čtyřiceti až čtyřiačtyřiceti let a za sebou zanechal ohromný odkaz. Jeho olejomalby i tisky vášnivě sbírali Habsburkové, zejména arcivévoda Arnošt Habsburský a jeho bratr, pozdější císař Rudolf II. Bruselská Královská muzea výtvarných umění vlastní mj. jedno z jeho největších děl – *Pád andělů*, známý rovněž jako *Andělská vzpoura* (asi 1562). To měl ve své sbírce právě vrtošivý Rudolf II. Zajímavé také je, na jaký typ subtilních dřevěných desek Bruegel st. obvykle maloval: musely být vyrobeny jen z určité části baltských dubů

a poskládané k sobě tak, aby struktura dřeva pasovala do dokonalé plochy.

Po Uměleckohistorickém muzeu ve Vídni mají ta bruselská největší sbírku jeho maleb. Královská knihovna pro změnu opatruje jeho kompletní kolekci 90 černobílých tisků – veřejnosti se část z nich, včetně přípravných kreseb, představí od 15. října 2019 do 16. února 2020. Unikátní expozice nazvaná *Bruegel v černé a bílé* se bude konat v Paláci Karla Lotrinského.

Interaktivní přehlídku chystají od poloviny září také v Atomiu; v bruselské Chapel Church zase ožilo deset trojrozměrných postav, které jako by unikly z jeho maleb. Nesmím zapomenout ani na skvělou sochu, stojící hned vedle tohoto svatostánku.

Ptačí perspektiva

Bruegel miloval ptačí perspektivu. Vsadila bych se, že kdyby žil v naší době, sledoval by cvrkot ve městě kamerou umístěnou na létajícím dronu a po večerech by koukal

Bláznivá Markéta © ilustrační foto

na fantasy filmy. Když se zblízka podíváte na věhlasný *Triumf smrti* nebo *Bláznivou Markétu*, možná souvislost mezi Bruegelem a fantasy popkulturou nepůsobí až tak přitažená za vlasy. Na prvním jmenovaném díle rytíři bojují s hordami „nemrtvých“ kostlivců a na druhém se urostlá bojovnice vydává s mečem vstříc dračí tlamě. Připomíná mi to televizní ságu Hra o trůny...

Mimochodem *Bláznivá Markéta* (*Dulle Griet*) se po dvou letech intenzivního restaurování vrátí zpátky domů, do Antverp. V Mayer van den Bergh muzeu se stane

lákadlem v připravované výstavě *Madona potkává Bláznivou Markétu*. Udatná Markéta se tak od 5. října potká s Madonou malíře

francouzského dvora Jeana Fouqueta.
PS: S Pieterem Bruegelem st. máme my Češi ještě něco společného. Díky zdánlivě

chaotickému mumraji na jeho malbách se v českém jazyce usadilo jedno krásně znějící slovo – brajgl.

V cyklistické stopě Eddyho Merckxe

Už jako malý kluk rozvázal na svém prvním závodním kole zboží z otcova bruselského krámků. Místní na něj tehdy volali „Eddy Tour de France“. Dojemný moment nastal, když později nejlepší cyklista všech dob Eddy Merckx (celým jménem Édouard Louis Joseph Merckx) vyhrál svůj první žlutý trikot lídra pořadí Tour de France. Stalo se to v roce 1969 v blízkosti Woluwe-Saint-Pierre v Bruselu, kde jeho otec právě provozoval obchod s potravinami. Byl to debut z říše snů. Merckx zvítězil s náskokem téměř 18 minut. V Belgii se stal národním hrdinou a pro svět nejspíš nejznámějším nefiktivním Belgičanem.

Veleúspěšný rok 1969 ovšem pro budoucí cyklistickou hvězdu neskončil vesele. Merckx se při závodě v dráhové cyklistice připlchl k nehodě, při níž zemřel jeho vodič na motorce Ferdinand Wambst. Sám závodník skončil vážně zraněn. Lékaři mu doporučili ukončení kariéry, on se však nevzdal a po zotavení opět usedl na kolo – až o několik let později přiznal, že ho prasklý obratel zlobil celou kariéru.

Baron Kanibal

Letos v červnu oslavil 74. narozeniny a vzpomínky na jeho éru opět ožily, když na začátku prázdnin osobně odstartoval další ročník legendárních závodů Tour de France, zvaných Stará dáma. Jako závodník neznal bratra. Merckx byl ďábel, přestože jej předcházela reputace tiché a introvertní povahy. Neutuchající síla a chuť po vítězství mu ovšem vynesla přezdívku Kanibal. Vyhrál všechno, co se dalo: pětkrát Tour de France, pětkrát Giro d'Italia, jednou španělskou Vuelta a čtyřikrát mistrovství světa. Za svou kariéru zvítězil 525krát. V roce 1996 jej král Albert pasoval na barona. V zemi královské potřebuje i cyklistika svou aristokracii. Po skončení aktivní kariéry se věnoval cyklistickému byznysu, navrhování závodních kol, sbírání umění a stal se fotbalovým fanouškem Anderlechtu. A také bojoval s rakovinou.

Tento pozoruhodný sportovec mluvil vlámsky i francouzsky, i proto ho milovala celá země. Merckxova éra poznamenala šedesáté a sedmdesáté roky. Média tehdy psala o Planétě Merckx nebo o merckxismu. Měl široký úsměv a neskutečné řasy, prý nejdelší a nejoslavovanější ve světě sportu. „Hladový bojovník“, jak se mu také přezdívalo, vypadal jako pravý závodník – čepička

Speciální bicykl do každého počasí.
© foto Kateřina Farná

V Bruselu počty cyklistů každoročně rostou.
© foto Kateřina Farná

s krátkým kšiltlem, dres a silniční kolo. Bez mrknutí oka dokázal v kopci ujet všem. Jedním z jeho největších soupeřů byl Vládm Roger de Vlaeminck, řečený Bestie z Eekla.

Bruselské cyklobraní

Brusel je specifický cyklistický případ nejen pro závodníky, ale i pro obyčejné „šlapálisty“. Nemá sice takové kopce jako například Praha, ale placka jako Kodaň nebo Amsterdam to rozhodně není. V jeho výškově nevyrovnaném reliéfu se dost nadřeje. Kromě náročnějšího terénu, nevyzpytatelného počasí a dennodenních dopravních zácp musíte počítat i s tím, že cesty a úzké ulice nejsou v nejlepší kondici. Přesto se v Bruselu na kolech, elektrokolech, luxusních skládačkách, koloběžkách, elektrických *trottinette*, retro silničkách, obstarožních „horáčích“, co už mají za sebou několik kolizí, zrezivělých veteránech, elegantních klasikách, bytelných holandských a robustních německých bicyklech s vozítky pro rozvoz zboží, vytuněných hipsterských krasavicích, elektrických monokolech, lehokolech, speciálních *vélo cargo* s elektrickým motorem a nosičem pro děti (případně psy) někdy s bakelitovou střechou nebo vtipné *le tandem* pro dvě osoby prohánějí jak studenti, tak i bruselští euroúředníci. Celkem běžně potkáte nastrojené dámy v kostýmcích a lodičkách na jehličkových podpatcích, které neztrácejí nic ze své elegance ani na kole. Nejvic mě asi šokoval mladý tatiněk, když na rozvrzaném horském kole vezl sebe a tři děti – jedno v přední sedačce, druhé v zadní a v zadu na speciální spodní ližině ještě miminko. Nebo kamarádka

Eddy Merckx (1973)
© Nationaal Archief

Frajeřina o dvou kolech. © foto Kateřina Farná

Katka, která jezdila na své šik skládačce do práce až do posledních chvil – rozumějte kontrakcí – svého radostného očekávání. Za pár týdnů po porodu už drandila po městě na kole se svým novorozencem synkem uvázaným do šátku. Ostatně s dětskou posádkou jezdí rodiče v dešti, sněhu, mrazu i vichřici.

Pro cyklistu není o moc horších chvil, než když z vyhráté pracovní židle přesedne na vodou nacucané sedlo. Není tedy od věci na sedlo ráno natáhnout spásnou igelitku či mikrotenový sáček a upevnit ho gumičkou. Zkušené praktici to dělají preventivně.

Robustní kolo, které malé děti milují.
© foto Kateřina Farná

Více se dočtete v mé knize *Jak jsem potkala Brusel*, kterou nedávno vydalo české nakladatelství Grada.

Profil

Na Brusel se nedá předem připravit. Brusel se musí zažít. A přesto, že jsem se jako novinářka ocitla v hlavním městě evropské politiky, rozhodla jsem se sbírat a pěstovat jiná žurnalistická semínka.

Ta nakonec vyrostla v rozsáhlou, fotograficky bohatě vybavenou knihu. Dostala název *Jak jsem potkala Brusel* a vydalo ji nakladatelství Grada.

Bruselská sojka má kromě stejnojmenných profilů na Facebooku, Twitteru a Instagramu také blog www.bruselskasojka.cz

Společenská rubrika

Milí krajané,

nezapomínejte nám včas zasílat zprávy o významných událostech ve Vašem životě. Děkujeme.

5. května 2019 se narodil **Teodor Viktor Václav**, syn Annelies Van Hoorebeke a Lucie Maštálkové. Starší bratříček se jmenuje **Quinn**.

6. května 2019 se narodil **James**, syn Matthieua Billena a Dagmar Kneřové. Starší sestřička se jmenuje **Alice**.

Rodičům i děťátkům srdečně blahopřejeme a přejeme pevné zdraví a jen samou radost.

7. září 2019 oslaví narozeniny kontrolorka účtů Besedy **Martina Schusterová**.

21. září 2019 oslaví narozeniny člen Besedy pan **Miroslav Král** z Buizingenu.

8. září 2019 oslaví narozeniny paní **Eva Demarée Orvanová**, členka Besedy z Wemmelu.

22. září 2019 oslaví obdivuhodné 94. narozeniny dlouholetý člen Besedy pan profesor **Ján Valach**, hudební skladatel, varhaník a dirigent z Antverp.

19. září 2019 oslaví narozeniny paní **Anne-Marie Dewinter-Štěpánová**, členka Besedy z Bruselu.

Všem oslavencům srdečně blahopřejeme

a do dalších let přejeme hlavně dobré zdraví, spokojenost a krásnou životní pohodu.

Kalendář Českého krajanického spolku Beseda:

Procházka po Bruselu s průvodkyní	Sraz před Královským palácem	sobota 21. 9. 2019 ve 14:00
Valná hromada	Pražský dům Avenue Palmerston 16, 1000 Brusel	neděle 6. 10. 2019 od 14:00 do 15:00
Burza knih ve prospěch Domova Máří Magdaleny	Pražský dům Avenue Palmerston 16, 1000 Brusel	neděle 6. 10. 2019 od 15:00 do 16:00
Dýchánek s Lenkou Froulíkovou	Pražský dům Avenue Palmerston 16, 1000 Brusel	neděle 6. 10. 2019 od 16:00 do 19:00
Sametový koncert	Stálé zastoupení ČR při EU, rue Caroly 15, 1050 Brusel	pátek 8. 11. 2019 od 19:30
Mikulášská nadílka	Stálé zastoupení ČR při EU, rue Caroly 15, 1050 Brusel	neděle 1. 12. 2019 od 13 do 18 hodin
Společné pečení vánoček	Rue des Arbalétriers 51, 1420 Braine-l'Alleud	sobota 7. 12. 2019 od 10 do 24 hodin

Zpravodaj vychází čtvrtletně, výtisky jsou určeny hlavně členům Besedy. Každý zájemce může dostávat elektronickou verzi Zpravodaje e-mailem, stáhnout si jej můžete i z webových stránek **www.beseda.be**

Příští číslo Zpravodaje vyjde v listopadu 2019, uzávěrka pro vaše příspěvky je 10. října 2019.

EDITOR: Zuzana Gjerdingen, zuzana.gjerdingen@gmail.com, spolek@beseda.be

ADRESA: Český krajanický spolek Beseda, 51, rue des Arbalétriers, 1420 Braine-l'Alleud, Belgie

TELEFON: +322 / 384 96 44 nebo +32 497 / 92 81 62